

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybcskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 253 szám.

Szombat, november 4.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései. —

Bukarest kiűritése.

**

**Az orosz-román csapatok folytatják visszavonulásukat. —
A menekülő Bukarest. — Mackensen közeledik a Duná-
hoz. — Az entente hadihajók tengeri ütközetet vívtak
egymással.**

Az orosz-román csapatok visszavonulása.

Budapest, november 4. Stock-
holmból sürgönyzik: A Rjecs a harc-
téri helyzetről a következőket írja:

Az orosz front déli részén az ellen-
ség nyomása enyhülni látszik. Ott a közel
jövőben alig várhatók nagyobb hadmü-
veletek, míg a román hadszíntéren el-
keseredett harcokat lehet várni.

Ugylátszik, aligha kell attól félni,
hogy a román hadsereg feladni kény-
szerülne a főváros védelmét. Különben
is Bukarest kiűritése a gyorsan egymást
követő események között igen nehéz
lenne.

A román csapatok, mióta a harcok
román területen folynak, erős ellentállást
fejtenek ki. Mackensennek valószínűleg
nem lesz ideje, hogy résztvegyen a ro-
mán sikágon vivandó döntő harcokban,
mert a dunai átkelés hosszú ideig tar-
tana. Ugylátszik, hogy a moldovai, vala-
mint az északoláhországi határon sike-
rült a románoknak megállítani az ellen-
ség előrenyomulását.

Budapest, nov. 4. Stockholmból
sürgönyzik: A Rjecs egy újabb jelenté-
sében a következőket írja:

**Vezérkar jelentéseink szerint az
orosz-román csapatok folytatják vissza-
vonulásukat. A magyar-osztrák csapatok
több fontos irányban rendkívül erős te-
vékenységet fejtenek ki.**

Az ellenség elfoglalta a bejáratokat
a román területre a Trotve és Uz folyók
között és éppen a legveszedelmesebb
helyeken megvetette a lábát, ahonnan
az út keletről Bukarest átkarolásához
vezet. Ezen kívül veszedelem fenyegeti
Bukarestet a nagyszoban—brassó—pet-
rozsényi irányból is.

Bukarest kiűritése.

Budapest, nov. 4. Stockholmból
sürgönyzik:

Ideérkezett bukaresti jelentések sze-
rint, Bukarest lakosai nagy tömegekben
menekülnek. Jassy már anyira tele van
menekültekkel, hogy az ujonnan érke-
zetteket Besszarábiába továbbítják. A
dobrudzsai menekültek Oroszországba
külön menekülő vonatokat kaptak.

Bukarest kiűritése tovább tart. A

kávéházak, vendéglők üresek, a követ-
ségek elhagyták a fővárost.

Mackensen közeledik a Dunához.

Budapest, nov. 4. A Temps je-
lenti Szentpétervárról:

Az erdélyi fronton mindössze há-
romszáz kilométeren mutatkozik harci
tevékenység.

**Dobrudzsában Mackensen közeledik
a Dunához,** de az átkelést csak akkor
kísérli meg, ha Falkenhayn megfelelő
kedvező állásokat foglalt el.

Orosz-román csapatok offen- zívája Dobrudzsában.

Budapest, nov. 4. Hágából sür-
gönyzik: A Reutter-ügynökség jelenti
Odeszából:

Az orosz román és szerb csapatok
Dobrudzsában ismét offenzívába mentek át.

A francia hadügyminiszter és French tábornagy Bukarestben.

Budapest, nov. 4. Bukarestből
sürgönyzik: Félhivatalosan jelentik:

Roques francia hadügyminiszter
French angol tábornagygyal utban van
Bukarest felé, ahová a legközelebbre
várják őket.

Entente hadihajók tengeri ütközete egymással.

Budapest, nov. 4. Luganóból
sürgönyzik:

A múlt héten Bari és Otrantó kö-
zött több hadihajó roncsait vetette ki a
partra a víz, Korfuból pedig az a jelen-
tés jött, hogy oda több súlyosan meg-
sérült angol torpedózuzó érkezett.

Romában hire jár, hogy tévedésből
ismét tengeri ütközetet vívtak egymással
a szövetségesek hadiflottájának két cso-
portja. Attól félnek, hogy ebben a csa-
tában azok a hadihajók is részt vettek,
amelyek olasz csapatszallító hajókat ki-
sértek.

Román csapatok az orosz fronton.

Budapest, nov. 4. Luganóból
sürgönyzik:

Mint a Secolo Bruszilov főhadiszál-
lásáról jelenti, az ottani orosz fronton
román csapatok is harcolnak, tehát a
román csapatokat az oroszok veszik
igénybe.

A Krisztianiai-öblöt német tengeralttjárók őrzik.

Budapest, nov. 4. Bernből sür-
gönyzik:

A Tidens tegnapi száma azt jelenti,
hogy a Krisztianiai-öböl bejáratát három
német tengeralttjáró őrsi. Hivatalos fi-
gyelmeztetést adtak ki, hogy a gőzösök
ne hagyják el a fjordokat s a Krisztia-
niai-öböl kikötőit.

A nyugati harctér.

Budapest, nov. 4. Londonból
sürgönyzik: A Times jelenti az angol
főhadiszállásról:

Az állandó rossz időjárás követke-
ztében a gyalogsági harcok egyelőre el-
maradnak s csupán a tüzérség tevé-
kenysége fog folytatódni.

A német birodalmi gyűlés elnapolása.

Budapest, nov. 4. Berlinből sür-
gönyzik: A Wolff-ügynökség jelenti:

A birodalmi gyűlés ma 4-ikén szom-
baton befejezi munkaprogramját s az-
után elnapolja üléseit. A kancellárnak
tervbevitte beszéde ennélfogva elhalasz-
tódik. A főbizottság azonban továbbra is
ülésezik, úgy hogy a kancellárnak mód-
jában lesz esetleges fontos közléseket
tenni.

Radoszlavov nyilatkozata.

Budapest, nov. 4. Szófiából sür-
gönyzik: Radoszlavov bolgár minisz-
terelnök az Est tudósítója előtt nyilat-
kozva a következőket mondotta:

— Románia nagyon rossz bórben
van. Szándékosan megfélemedezett törté-
nelmi küldetéséről s most bűnhődni kell.
Romániát földrajzi helyzete a központiak-
hoz parancsolja, de Románia elvakult
az 1913-iki rablóhadjárat eredményétől
s nagyzási hóbortba esett. Románia el-
járt az önnállóságát. Oroszország és az
entente tábornokai intézkednek vele. Ro-
mániában most orosz cenzor és orosz
rendőr az ur.

Radoszlavov ezután a különbékéről
szóló hírekről szolt s ezeket mondotta:

— Én a legkevésbé sem hiszek
ezekben a hírekben, amelyek onnan szár-
maznak, hogy Románia megvádolta Orosz-
országot, miért nem segített neki, Orosz-
ország pedig Romániát, hogy önzésből
fogott fegyvert. A különbéke hírenek
semmi alapja. Különbékéről csak akkor
lehet szó, ha Oroszország katonai hely-
zete következtében kényszerítve lesz a bé-
kére. Ma valamennyi illetékes faktor véle-
ménye az, hogy az 1917-ik év hozza meg
a döntést. De ha ellenségeink azt remé-
lik, hogy a küszöbön álló telet átén-
gedjük nekik készülődésekre, tévednek,
mert a harc állandósulni fog, hogy a
döntős idejét közelebb hozzuk.

Egy bevált jövendölés.

— Románia és az élelmzés. —

Irtta: dr. Czirbusz Géza egyetemi tanár.
— nov. 4.

A szövetségesek szokatlan erélyvel és gyorsasággal teperték le Havaselyét, miként a régi magyarok Romániát neveztek. Tul a havasokon idegen területet jelent. Oláhországot tehát mindig idegen országnak, földnek tekintette a magyarság, csak újabban nőtt meg az oláhok foga, midőn Andrássy Gyula külügyministersége királyságra segítette Szerbiát és Oláhországot. Most már mind a kettőnek Magyarországból kell egy darab föld. Románia kinek semmiféle világtörténelmi praxisa és multja nincsen, mindjárt egész Erdélyt szeretne volna annektálni, akár a parasztság, kinek mindjárt az egész játékbolt kellene, ha beviszi az apja valami olesó bazarba.

Csak hogy így volt régen, így van ma is, hogy a kis népek beérik, be kell érniük ételmaradékkal, mikor a nagy népek fölkelnek a terített asztalról. A mi szeretetre nem méltó kiesi szomszédainknak majd csak a esontja jut, annak is a rossza.

Sőt Románia el lehet készülvé egyébre is. Központi Európa élelmzése 50 év óta Délkeleti-Európa termésétől függött Oroszország, Bulgária, Románia és Magyarország alkotják az ugynevezett pontusi vidéket, a búzának fekete-tenger körüli kamaráját. Innen kapta buzakészletét Középeurópa félszáz éven át, mert növekedett népessége elfogyasztotta saját termését. A hiányzó kenyérlisztjét Amerikából, Egyiptomból és Középoroszországból, nevezetesen Ukrajnából (nem Ukrania!) kapta, mely most a szövetségesek kezében van.

Ezek tehát anyugoti kontinentális zárlat miatt a keleti behozatalra szorulnak, következve Romániát ki nem engedhetik kezükből, annál inkább nem, mert Bulgáriával együtt ez a kontinentális palló Kis-Ázsiába, onnan az Eufrat és Tigrisz rónájára. A Berlin—Konstantinápolyi gyorsvonat Délmagyarországo, Románián és Bulgárián át leghamarább éri el a Boszporuszt. Erről már elkergették az angolokat, Konstanza sem fenyegeti többé Várnát és az Isztrandso félszigetet, hol Kis-Ázsia Európához közeledik — szabad az ut és biztosított Középső-Európa élelmzése, ha mindjárt még három évig is eltart a háboru.

Könnyíteni kellett a vasláncot Verdun körül, hogy el ne veszítse Közép-Európa biztos útját és összeköttetését délkeleti Európa és Kis-Ázsia termő területeivel. Hiába áll őrt a kis népeket típró hosszulábu angol Sueznél, onnan meg nem akadályozhatja élelmzésünket. Ha tehát van geográfiai esze az angolnak — a német sem esett feje lágýára. Falkenhayn és Mackensen kitünően értenek a geografiához, mely ha valamikor, most vált be a helyzet igazi tudományának. Rossz geografusok voltak az oláhok. A bukaresti egyetem geográfiai professzora, Mehedenti ur, most már visszaemlékezhetik szavaimra, mikor azt mondtam neki 1913-ban: „Vigyázzon dr. ur, a honvéd

nem törődik sem a trachyttal, sem a granittal, sem a mészvonalattal — de lecsap önökre minden geográfiai és geoplasztikai ismeretük dacára és ellenére.“

HIREK.

— Hivatalos jelentések november hó 3-ikáról. A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harc-téri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harc-tér:

Károly főherceg lovassági tábornok arevonala: Észak-Oláhországban a románok tegnap számos helyen támadtak. Mindenütt visszavertük őket. Csapataink utána nyomultak az ellenségnek és a vöröstoronyi-szorostól délkeletre és Predeáltól délnyugatra újra tért nyertek. Erdély keleti határán és az erdős Kárpátokban csekély volt a harci tevékenység. Lipót bajor herceg vezértábornagy arevonala: A Bisztrica-Solotwinskánál előtéri csatározások voltak. Narajovkánál az oroszok hétszeri tömegrohammal kísérelték meg, hogy visszacserezzék azokat az állásokat, amelyeket okt. 30-án szövetségeseink elfoglaltak. Az ellenség minden rohama a legsúlyosabb veszteségek között omlott össze. A Stochod mentén Mulewiczetől délre osztrák Landwehrhez tartozó vadászkülönítmény elűzött egy orosz előőrsöt.

Olasz harc-tér:

A tengermelléki harc-vonalon tegnap is a legnagyobb elkeseredéssel folyt a harc. Az olaszok rettenetes ember- és löszerpazarlással folytatták támadásaikat. A Panowici erdőben Sobernél és Vertobajtól keletre fekvő Wippach-völgyi állásaink voltak újra a bösz támadások célpontjai. Az ellenséget sikerült mindenütt visszaverni. A gyulai második népfőlköz ezred és a dalmát 23-ik Landwehr ezred igen szívósan helyt állottak. A Karszt-fensíkon Lokvica vidékén az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett megállítottunk egy új olasz tömegtámadást, amelyet a pecinkai magaslaton át és a Kostanjevica felé vezető műuton indítottak. Két ütegünk, amely itt a legvéksőkig kitartott a tulerő nyomása folytán az ellenség kezére került. A fensík déli részén a derék 32-ik osztrák népfőlköz ezred és a 15. számú és 98-ik gyalogezred arevonala előtt az ellenség minden támadása összeomlott. Az elfogott olaszok száma kétezer kétszázra emelkedett.

Délkeleti harc-tér:

Nincs újság.

Események a tengeren:

November 2-án délelőtt egy tengeri repülőrajunk sikeresen bombázta a viestei jelzőállomást és szénraktárakat, a torre porticellói rádióállomást és tárházat. Este egy tengerészeti repülőrajunk megtámadta a ronohi vasuti állomás épületeit, a sellezi, doberdói, staranzanói katonai építményeket és a golamettai üteget. Sok találatot értünk el. — Hajóhadparancsnokság.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harc-tér:

A harci tevékenység általában mérsékelt keretek között maradt. A Somme területének egyes szakaszain erős tüzéségi tűz volt. Sailly elfoglalt házeit tegnap reggel közelharcban ismét elvesztettük. Geudecourtól keletre és a St. pierre—vaasti erdő északi része ellen intézett ellenséges előretörések meghiúsultak. A franciáknak Vaux erdőre irányított tüze este-felé ellanyhult.

Keleti harc-tér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arevonala: Az oroszok hétszer is megismételt hiábavaló kísérletei alkalmával, amelyek arra irányultak, hogy az október 30-ikán Poly-Krasnolestől nyugatra (a Narajovka balpartján) tőlük rohammal elfoglalt állásokat visszavegyék, rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek. Károly főherceg lovassági tábornok arevonala: Az

erdélyi déli harc-vonalon tüzelésünkkel vagy szuronyharcban visszavertük a román támadásokat. Predeáltól délnyugatra és a Vöröstorony-szorostól délkeletre az ellenség után nyomultunk és több mint 350 foglyot ejtettünk.

Balkán harc-tér:

Nincs különös jelentőségű esemény. — Ludendorff.

— József főherceg nagybecskereki csendőre. Salzer Adolf Sándor nagybecskereki csendőr több mint két évig József főherceg parancsnoksága alatt teljesített vizsgálatot a harc-téren. Nemrégiben Salzeret visszahelyezték Nagybecskerekre s ebből az alkalomból a katonái iránt mindig figyelmes s atyai jóindulattal viseltető főherceg tábori levelező-lapot irt Salzernek a következő kedves sorokkal:

Salzer Adolf Sándor m. kir. csendőrrésztartó főhadnagy Nagybecskerek.

Sajnálom, hogy 26 hónapi hűséges szolgálata után, amelyet a háboruban alattam végezett, nem bucsuzhattam el derék csendőrtől. Köszönöm hű ragaszkodásának kifejezését, színtügy üdvözléseit. Őszintén kívánom, hogy új állásában jól menjen a dolga és ha arra visz a sors, remélem, látni fogom. Minden jót kíván volt hadtestparancsnoka és jóakarója

József főherceg. Harc-tér 1916 X/29.

— Katonai kitüntetés. A király megparancsolta, hogy ifj. Rigó István szolgálaton kívüli főhadnagynak a háboru kezdete óta fáradhatatlan szorgalommal teljesített kiváló szolgálataiért a legfelsőbb dicséző elismerés tudtul adassék.

Továbbá Hess Rudolf altábornagy, temesvári katonai parancsnok a háboru kezdete óta, sokszor a legnehezebb körülmények között ernyedetlen szorgalommal a legnagyobb megelégedésre teljesített szolgálataiért Rigó István főhadnagynak dicséző elismerését fejezte ki.

— Gyertyánffy Jenő főszolgabíró ünneplése. Ferenchalomról írják lapunknak: Ferenchalom községe október 28-án tartotta megyebizottsági tagválasztási gyűlését dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabíró ur elnöklete alatt. Ezen alkalmat a község képviselőtestülete felhasználta arra, hogy dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabírót, akít öfelsége nemrégén a Ferenc József-renddel tüntetett ki, ezen kitüntetés alkalmból meleg szavakkal üdvözölje. A nagyszámban megjelent képviselőtestületi tagok nevében Lemle Rezső igazgató-tanító elismerő és őszinte szavakban tolmácsolta a jelenlevők és a község lakosságának érzelmeit szeretett főszolgabírójának kitüntetésének alkalmból, amely kitüntetés osztatlan örömet keltett Ferenchalom község összes polgárainál, mert olyan férfinak jutott osztályrésziül, aki e nehéz időben következetes és kitartó munkájával szolgálta a haza szent ügyét. Részletesen rámutatott továbbá dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabírónak a panesovai járásban kifejtett áldásos működésére és felemlíti, hogy a község képviselőtestülete ezt az alkalmat a legnagyobb örömmel ragadta

DR. HEINERMAN SZANATÓRIUMA NAGYBECSKERÉKEN.

Főlvétnek mindennemű beteg.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, 1916. évi november hó 4-én két előadás, az 5 órai zónaelőadás félhelyárakkal, a fél 9 órai rendes helyárakkal.
Vasárnap, 1916 november 5-én négy előadás, a 3 és 7 órai zónaelőadás félhelyárakkal, az 5 és 9 órai rendes helyárakkal.

A Z E L I T É L T.

Elsőrendű társadalmi dráma 4 felvonásban. Rendezte Garas Márton, a főszerepben Törzs Jenő, a Magyar színház nagy művésze és Rajna Alice.

Azonkívül a nagyhatalmú dicséző műsor szenzációs újdonságai.

meg, hogy szeretett főszolgabírójának kitüntetését alkalmából halálának és elismerésének kifejezést adjon s az ég áldását kéri további áldásos működésére. Dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabíró megköszönve az elismerő szavakat, rámutatott többek között arra, hogy a járás első tisztviselőjének kitüntetésére fényesen igazolja azt is, hogy a járás derék tisztviselői kara is sikeresen megállotta a helyét, de része van ezen kitüntetésben a járás minden polgárának, aki e nehéz időben karöltve a tisztviselői karral, a haza szent ügyét szolgálta. Halás köszönetet mond a megjelenteknek a tolmácsolt jókívánságokért és Öfelsége életetésével végezte szavait.

Köszönet. A Gyermekebarát-egyletnek Deutsch Zsigmondné 25 koronát, özv. Steinitzer Gézané 20 K, ifj. Maurer Gyula 1 K, Mencezer Lipót és neje 10 K, özv. Mencezer Ignácné 4 koronát adományozott. Az egylet vezetősége halás köszönettel nyugtázza az adományokat.

Menekültek postája. Az erdélyi menekültek közül a következők kerestettek: Mikes Jánosné Barkó Margitot (Tatranag) keresi férje. Nagy Sándort (Bereanifalu) Lukács Mihályné. Baecsó Mihályné és 3 gyermekét Baecsó Mihály határrendőr.

Levelei vannak a megyeház 1. számú termében a következő menekülteknek: Láng Gyula, Preidt Frida (Schannen Mihály urnál), Roth Annv. Dr. Nagy Marcell, Gödri Jenő, Fejér Simonné, Schenker János, Rákóczi Rózsika, Tóth János, Bálint Mihály (ez utóbbi Bánfaluból), Thoiss R. Ferenc, Promer Margit, Gyönke Györgyné.

Mezőgazdasági fölmentések meghosszabbítása. A honvédelmi és a császári királyi hadügyminiszternek, a földmívelésügyi miniszterrel létrejött megállapodása alapján, kiadás alatt levő rendelet szerint, az említett miniszterek által a mezőgazdasági érdekből meghatározott időre engedett és a járási főszolgabírók és a városi polgármesterek által 1916. évi 15.100/Eln. számú hadügyminiszteri rendelettel 1916. évi november 30-áig meghosszabbított legénységbeli fölmentések, valamint azok a legénységbeli fölmentések, melyeket nevezett miniszterek időközben a mezőgazdasági érdekből engedtek és 1917. évi március hónap 31-e előtt lejárnak, a járási főszolgabírók és városi polgármesterek engedelmével 1917. évi március hónap 31-ig a kiadás alatt levő rendeletben foglalt korlátozások mellett meg fognak hosszabbíthatni.

A csodatrafik. A krónikák sirva fogják emlegetni azokat az időket, amelyben az emberek a fogtechnikusoknál szereztek be a burgonyát, a zongoragyárosnál a zsirt és a halottkém szállította a szűk háztartásokba a nulláslisztet. Mert a háború megzavarta a régi rendet, az elsőkből utolsók, a kávéházi dákó-direk-

torokból nagyszállítók lettek. Ebben a nagy forgalomváltozásban beállt a szürke adóalany a trafikba. Megáll szerényen a pult előtt és remegve szól:

— Kérek öt kiló zsirt.

— Mit kérem?

— Öt kiló zsirt.

A trafikosf elhördül:

— De uram, ön eltévesztette az ajtót.

Ez nem hentesbolt, hanem nagytrafik. Zsirt azt nem lehet kapni.

Az adóalany megböki homlokát:

— Jaa, trafik. Akkor kérek két cigarettát.

Mondja a trafikos:

— Cigaretta? Az nincs... Azt nem lehet kapni!

Az adóalany dühös lesz:

— Mondja kérem, zsirt azért nem ad ugye, mert trafikos. De ha trafikos, miért nem ad cigarettát?

Szólt és elment a szomszéd hentesboltba, ahol cigarettát kért. De lefőzték a papot.

A vasúti arcképes igazolványok megújítása. A magyar királyi államvasutak temesvári üzletvezetősége közhírré teszi, hogy a féláron való utazásra jogosító arcképes igazolványoknak 1917. évre érvényesítését a következő sorrendben eszközöli: November hó első felében Krassószörényvármegye, november hó második felében Temesvármegye és december hó első felében Torontálvármegye területén lakó igényjogosult tisztviselők és családtagjaik arcképes igazolványai fognak meghosszabbíthatni, míg december hó második felében azoké, akik valamely fontos és indokolt ok miatt a meghatározott határidőket nem tarthatták be. Külön figyelemztetjük az igényjogosultakat, hogy az arcképes igazolványok beküldésének ideje alatt egyszeri utazásra jogosító feláru igazolványt csak abban az esetben kaphatnak, ha a szabályszerű kérvényt záradékoló hatóság az előirt záradékolási formán kívül azt is igazolja, hogy az illető arcképes igazolványa meghosszabbítás végett az üzletvezetőségekhez beküldetett. Egy kérvényen meghosszabbítás és egyszeri utazásra szóló igazolvány nem kérhető. A kérvények kiállítására, illetve hivatalos összesítések és kimutatásokra vonatkozó elvi és formai kérdésekben a már az elmúlt évben kiadott részletes tájékoztató irányadó.

Vadgesztenye gyűjtése. A Vörös-Kereszt Egyesület azzal a felhívással fordult a magyar társadalomhoz, hogy a vadgesztenyét gyűjtse össze és adja át a Vörös-Kereszt egylet helybeli fiókjainak, illetve választmányainak. Az egyesület ezt a felhívást most megismétli és nagyon kéri a magyar társadalom minden rétegét, hogy ezt a kérését teljesítse is, mert ez a kicsinynek látszó dolog, valójában nagy fontossága. A Vadgesztenye Fogyókönyv megalkotta a módját annak, hogy a vadgesztenyéből a káros anyagokat kivonja s ezáltal legalább részben elejét vegye a mindjobban mutató állatosság hiányának. A mai háború sikeres megvívása nagyon sokban attól is függ, hogy tudjuk a küzdelem gazdasági részét lefolytatni. A földre lehullt és ott elpusztuló vadgesztenye tömegek a mai viszonyok között pótolhatatlan gazdasági veszteséget jelentenek reánk nézve. Különösen kéri a Vörös-Kereszt egyesület a hazafias magyar tanítókat arra, hogy egy-egy délutánon vonuljon ki összes növendékeivel olyan helyekre, ahol vadgesztenyefák vannak, gyűjtse össze a már lehullt anyagot és azt szolgáltatassa be az ottani Vörös-Kereszt egyleti fióknak. Ezt a kérelmet természetesen mi a magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

Eltűntek kutatása az ellenséges fogolytáborokban. A „Katona-Nyomozó Jegyzék”, mely a Magyar Vörös-Kereszt Egylet budapesti Tudósító Irodája vezetőinek: Batthyány Lajos gróf és Hadik-Barkóczy Endre gróf kiadásában jelenik meg, már eddigi kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katona sorsára derített világosságot, akinek személyét illetően a hivatalos nyomozás holt pontra jutott. A szerkesztőségnek legújabbban sikerült biztosítania a wieni Gemeinsames Zentralnachweisebureau útján, hogy a Katona-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges fogolytáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyitott arra, hogy kutatásai még több esetben és még eredményesebbek legyenek. A Katona-Nyomozó Jegyzéket B. Virágh Géza szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Váci-u. 38., I. em., ahol a Katona-Nyomozó Jegyzék közlési feltételei és minden egyéb felvilágosítás megtudható.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kirtyanszki István gk. földmives és Markov Hermina gk. — Barozsy Mihály ág. h. ev. napszámos és Maron Erzsébet ág. h. ev.

Születések: Radovancev Velimir gk. földmives, fiu. — Csobánov Vitályos gk. földmives, 1 fiu, 1 leány. — Radó Mihály rk. lókereskedő, fiu. — Aubermann János rk. lakatos, fiu. — Milin Emil gk. napszámos, leány.

Halálozások: Sipos Péter rk. 2 éves, hölygoshimlő. — Zsvikov Emil gk. napsz. 75 éves, ütőerelmeszedés. — Hubert Manó izr. 78 éves kereskedő, aggkór. — Bakos János rk. 4 éves, nyelősöszkület. — Ifj. Kurancsi Boldizsár rk. 2 hónapos, orbánc. — Fardi József rk. 23 hónapos, életgyenge. — Jocsity Bogdán gk. 71 éves, ütőerelmeszedés. — Csupe János gk. 56 éves földmives, tüdővész. — Mayer Gusztávné gk. 33 éves, veselob.

Mindent a hadseregnek! A m. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapju és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítményéhez (IV. Váci-utca 38. sz.) a haretéren való felhasználás végett. A „Szeretetadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíthatnak.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Művészet.

Kresz Géza és Dienzl Oszkár hangversenye Nagybecskereken. Ritka zenei művelésben lesz része legközelebb a nagybecskereki közönségnek. A Nagybecskereki Zenekedvelők Egyesületének kiváló elnöke, Jankó Ágoston alispán ugyanis megnyerte egy jótékonycélu hangversenyre két európai hírű kitűnő muzikusunkat, Kresz Géza hegedűművészt és Dienzl Oszkár zongoraművészt. A két kiváló művész november 18-ikán tartja meg hangversenyét Nagybecskereken a szegény gyermekek téli népkonyhája javára s bizonyos, hogy úgy az ígérkező elsőrangú zenei művelészet, mint a jótékony cél nagy közönséget gyűjt össze a hangversenyre. Az estély a Kaszinótársulat nagytermében lesz s a további részleteket legközelebb közlik.

**!! Nagy megtakarítás !!
üzleteknek, gyáraknak ma-
moknak és gazdaságoknak.**

A létező legjobb és legtartósabb

PAPIRSPÁRGÁT

Csomagolásra 2, 2½, 3 és 4 mm vastagságban kgként K 350, 100 kg. K 340 —
Postacsomagokhoz kgként K 420, 100 kg. K 400 —

Szólókötéshez (2 és 2½ mm.) kgként K 350, 100 kg. K 340.

Zsákszínegnék 4 mm-esből vágva és kötegelve kgként K 360, 100 kg. K 350 —
árban szállítja pécsi raktáraiból utánvétellel a

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank R. T. áruosztálya Pécs.
5 kgnál kevesebb nem küldhető.

Papirkötelek. 1264—55
Elismerő nyilatkozatok.
Nagyobb rendeléseknél engedmény.

Nagyszerűen bevált a harcútereken küldöknél és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Övege K — 20, 100, 500 —

Kapható gyógyszerüzletekben vagy közvetlenül az „Arany oroszlánok” elnevezésű Dr. Richter-féle gyógyszerüzletben, Prága I. Elisabethstr. 5.
Napenkénti szétküldés.

Nemzetközi

**Halottszállítási
iroda**

Budapest, VI., Andrássy-út 11.
Telefon 167—30.

Exhumál gyorsan és olcsón.

Minden felvilágosítást készséggel ad.

1293

Teljes gyakorlattal tárgyalási jogosultság- gal bíró jogtudor — Ügyvédjelölt,

ki a német nyelvet is bírja,
alkalmazási nyer dr. Fáy Ignác
temesvári ügyvéd irodájában. —
Díjazás megállapodás szerint.
Mielőbbi belépés kívánatos. —
Pályázók tanulmányaikat, eddigi
gyakorlatukat, fizetési igényüket
tartalmazó ajánlatukat közvetlenül

dr. Fáy Ignác ügyvéd

cimére (Temesvár, Belváros,
Lenau-tér) intézzék. 1329—1.1

Kifutó leány

alkalmazást nyerhet azonnal
nagyobb helybeli iparvállalatnál.

Hordókat

petróleumos, olajos, kátrányos, sziru-
posat, szeszest a legmagasabb
áron minden mennyiségben kész-
fizetés mellett veszünk úgy hely-
ben, mint bármely vidéki vasut-
vagy hajóállomáshoz szállítva.
Hordóügynökök kerestetnek!

Weisz Lipót és Társa

olaj-, gépszir- és kocsikenőcs nagykereskedők
Budapest, IX. Hentes-utca 17.
(1181-10 10) Interurbán-telefon: József 14—50.

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ötszobás urilakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó
nehány műtárgy, eredeti festmény,
híres mesterek metszetei s képes
folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::
1267—x.15 — Közelebbit a kiadóhivatalban. —

A rekvirált kenderspárgát teljesen pótolja az első-
rangú és az eddig forgalomba levő minőségekkel
össze nem hasonlítható

„PÁTRIA“ papirspárga

Raktárról bármely mennyiségben azonnal
szállítható. Ára: 1¹/₂, 2, 2¹/₂, 3, 4 mm. vastag-
ságban K 3.60. Legkevesebb fajtánként
5 kg-os postacsomag költségek és érték
utánvétellel.

Állandó
nagy
raktár!

ZSÁKZSINEG vágva és kötegelve kg-ként K 4.
Minden megrendelést késedelem nélkül
elintézzünk.

„PÁTRIA“ PAPIRGYÁR

Papirspárga
eladási irodája
Magyarország
részére

BUDAPEST, VII, Rákóczi-ut * Telefon 83—63

Megyei képviselők, ügynökök, utazók
kerestetnek. 1320—2.2

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT
KÖZÖL A „TORONTAL“ POLITI-
KAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Meghívó.

A Nagybecskereki Orvosa—Budzsák negyedbeli háromtagos földbirtokosok gazda-
sági szövete 1916. évi november 12-én, a kellő számú tagok meg nem jelenése esetén 1916. évi no-
vember 19-én, mindig d. e. 8 órai kezdettel a belvárosi gör. kel. szerb hitfelekezeti (Jelacsity-féle) iskolában

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a szövetezeti tagok ezennel meghívattak.

Tárgysorozat:

- Közgyűlési elnök, 3 szavazatszedő és jegyzőkönyvhitelítő választása.
- Az 1916. évi zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság jelentése, felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg megállapítása és felmentvény megadása.
Nagybecskerek, 1916. évi november hó 3.
- Szövetezeti igazgató helyettese, 6 igazgatósági tag és pénzszedő választása és cégjegyzők kijelölése.
- Határőrök, tehenészek, kanászok felfogadása.
- Indítványok.

Szövetezeti igazgatóság.

Bevétel.

AZ 1916. ÉVI MÉRLEG.

Kiadás.

1	Az 1915. évi áthozat	3175	81	1	Tenyészbikák takarmánya	3961	01
2	Katonai gyakorlótér bére	250	—	2	Kanok takarmánya	1481	21
3	A juhok legelőbére	225	—	3	Állami adók	2682	—
4	Eladott tenyészbikák ára	5137	—	4	Egyenértéki illeték	409	18
5	Szövetezeti tagok sertések legelőbére	788	—	5	Pánicsnak tiszteletdíja	142	—
6	Nem szövetezeti tagok sertések legelőbére	738	—	6	Igazgató és pénzszedő tiszteletdíja	720	—
7	Birkák után legelőbére	912	—	7	Kocsis fizetése	120	—
8	Szövetezeti tagok tehenei legelőbére	1782	—	8	Különféle kiadások és javítások	1804	66
9	Nem szövetezeti tagok tehenei legelőbére	890	—	9	Vett tenyészbikák után	4020	—
10	Lovak legelőbére	720	—				
11	A legelő bére	4393	—				
12	Tarló hasznóbére	755	—				
13	Kiaknázott gödrök bére	510	—				
14	Különféle bevételek	125	—				
	Az összes bevételek	20400	81				
	Levonva a kiadásokat	15340	06				
	Készlet	5060	75			15340	06

Nagybecskerek, 1916. évi november hó 3.

Koziovacski Szeva s. k. pénzszedő.

(P. H.)

Mutz György s. k. igazgató.

Szövetezeti igazgatóság:

Gardinovacski Velyko s. k. Radovancev Kuzma s. k. Dimitrijevic Rada s. k. Isztrat Lyuba s. k.
Kolarov Milan s. k. Devics Pera s. k. Nedits Velyko s. k.

Felügyelő-bizottság:

Daits Misa s. k. Gardinovacski Nikolá s. k. Turinszki Rada s. k.
Az üzletrészek száma 511. Jelen mérleg a szövetezet hivatalos helyiségében 8 napon át ki volt függesztve.